Európai Parlament
2024-2029

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

2024/2057(INI)

10.10.2024

JELENTÉSTERVEZET

az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottsága 69. ülésszakára vonatkozó uniós prioritásokról szóló, a Tanácshoz intézett európai parlamenti ajánlásról (2024/2057(INI))

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

Előadó: Lina Gálvez

TARTALOM

Page

AZ EURÓPAI PARLAMENT AJÁNLÁSTERVEZETE 3

MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK JEGYZÉKE, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT 7

AZ EURÓPAI PARLAMENT AJÁNLÁSTERVEZETE

a Tanácsnak az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottsága 69. ülésszakára vonatkozó uniós prioritásokról
(2024/2057(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az ENSZ „Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform” című, 1995. szeptember 15-i nyilatkozatára és felülvizsgálati konferenciáinak eredményeire,

– tekintettel az ENSZ főtitkárának az ENSZ Nők Helyzetével Foglalkozó Bizottsága számára készült, „A Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform végrehajtásának felülvizsgálata és áttekintése, valamint az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 23. rendkívüli ülésszakának eredményei” című, 2019. december 13-i jelentésére,

– tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című, 2020. november 25-i közös közleményére (JOIN(2020)0017), valamint az azt kísérő, „A GAP III végrehajtásához kapcsolódó célkitűzések és mutatók (2021–2025)” című, 2020. november 25-i közös bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0284),

– tekintettel a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervről szóló, 2022. március 10-i állásfoglalására[1],

– tekintettel a 2021. február 11-i állásfoglalására a nők jogai előtt álló kihívásokról Európában: több mint 25 évvel a Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform elfogadása után[2],

– tekintettel „Az 5. fenntartható fejlődési cél terén elért eredmények felgyorsítása: A nemek közötti egyenlőség megvalósítása, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának növelése” című, a Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága által 2024. szeptember 18-án közzétett dokumentumra,

– tekintettel az ENSZ nőjogi szervezetének és az ENSZ Gazdasági és Szociális Ügyek Minisztériumának „Eredmény a fenntartható fejlődési célok terén: A Nemek Közötti Egyenlőség Pillanatképe, 2024.” című, 2024. szeptemberi jelentésére,

– tekintettel eljárási szabályzatának 121. cikkére,

– tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A10-0000/2024),

[1] HL C 347., 2022.9.9., 150. o.
[2] HL C 465., 2021.11.17., 160. o.

A. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőség az EU egyik alapelve, és mivel az EU külső tevékenységét ennek az elvnek kell vezérelnie;

B. mivel a nők emberi jogai és a nemek közötti egyenlőség nemcsak alapvető emberi jogok, hanem a fejlődés előrehaladásának és a szegénység csökkentésének előfeltételei, valamint egy békés, virágzó és fenntartható világ eléréséhez szükség alap;

C. mivel az 1995. évi pekingi Nők Negyedik Világkonferenciáján világszerte 189 kormány, köztük az EU és tagállamai elkötelezték magukat amellett, hogy a nemek közötti egyenlőség és valamennyi nő és lány társadalmi szerepvállalásának növelése érdekében munkálkodnak;

D. mivel a Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform a nemek közötti egyenlőség előmozdításának legátfogóbb globális menetrendje, amely a nők jogait emberi jogként határozza meg, és a nők nemzetközi „alapjogi törvényének” tekinthető, amely a világ minden nője számára egyenlő jogokat, szabadságot és lehetőségeket fogalmaz meg, és amelyet 2015-ben megerősítettek az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjében meghatározott fenntartható fejlődési célok „A nemek közötti egyenlőség elérése, valamint valamennyi nő és lány társadalmi szerepvállalásának növelése” című 5. céljával azáltal, hogy célokat és konkrét intézkedéseket határoztak meg a nőket és lányokat érintő számos kérdésben;

E. mivel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira vonatkozó 2030-as határidő előtt mindössze hat évvel nem sikerült teljes mértékben elérni az 5. cél szerinti egyetlen mutatót sem; mivel az ENSZ becslése szerint radikális intézkedésekre van szükség az előrehaladás felgyorsítása és annak elkerülése érdekében, hogy 286 év teljen el a jogi védelem hiányosságainak felszámolásához és a nőket hátrányosan megkülönböztető jogszabályok megszüntetéséhez;

F. mivel az ENSZ 2024-es, az 5. fenntartható fejlődési cél értékeléséről szóló tanulmánya[3] kiemeli, hogy még mindig léteznek olyan társadalmi normák, amelyek legitimálják a nők és lányok elleni erőszakot, csökkentik az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, kizárólag a nőkre hárítják a nem fizetett ápolási-gondozási és háztartási munkát, és korlátozzák a vezetői lehetőségeket;

G. mivel az ENSZ Közgyűlése aggodalmát fejezte ki a nemek közötti egyenlőség terén elért eredményekkel szembeni aktív ellenállás és a nők jogai tekintetében növekvő transznacionális visszaesés miatt; mivel egyértelmű és sürgős szükség van a nők és lányok érdemi egyenlőségének és emberi jogainak megerősítésére[4];

---

[3] ENSZ, *Are we getting there? A synthesis of UN system evaluations of SDG 5* [ENSZ, Elértük már? Az ENSZ 5. fenntartható fejlesztési célra vonatkozó rendszer értékeléseinek összefoglalása], 2024. március, https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2024/03/are-we-getting-there-a-synthesis-of-un-system-evaluations-of-sdg-5.

[4] Az ENSZ Közgyűlése: *Escalating backlash against gender equality and urgency of reaffirming substantive equality and the human rights of women and girls: Report of the Working Group on discrimination against women and girls* [A nemek közötti egyenlőség elleni fokozott visszaesés, valamint a nők és lányok érdemi egyenlősége és emberi jogai megerősítésének sürgőssége: A nőkkel és lányokkal szembeni megkülönböztetéssel foglalkozó munkacsoport jelentése], 2024. május 15. https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/073/47/pdf/g2407347.pdf.

1. ajánlja a Tanácsnak, hogy:

a) erősítse meg elkötelezettségét a Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Program és az abban foglalt, a nők emberi jogaival és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos fellépések iránt; erősítse meg a nők emberi jogai iránti elkötelezettségét a nemek közötti egyenlőség valamennyi szakpolitikai területen és ciklusban történő általános érvényesítése, a nők emberi jogaira és a nemek közötti egyenlőségre irányuló konkrét és célzott intézkedések végrehajtása, valamint a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés biztosítása révén;

b) biztosítsa, hogy a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai teljes mértékben és büszkén érvényesüljenek az EU külső tevékenységének minden területén, egy megfelelően finanszírozott, a nemek közötti egyenlőség szempontjából transzformatív, inkluzív és interszekcionális megközelítés révén;

c) biztosítsa a Parlament és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság teljes körű bevonását az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 69. ülésszakán (2025. március 10–25.) képviselendő uniós álláspontal kapcsolatos döntéshozatali folyamatba; biztosítsa, hogy a Parlament a tárgyalások előtt megfelelő és időben történő tájékoztatást kapjon, és hozzáférjen az uniós álláspontot ismertető dokumentumhoz; javítsa tovább az intézményközi együttműködést és az informális konzultációt, többek között a tárgyalások előtt és alatt is, annak érdekében, hogy a Parlament prioritásait megfelelően figyelembe vegyék;

d) megfelelően vegye számba a Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform végrehajtása terén elért eredményeket és visszaeséseket;

e) fokozza az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy leküzdje a Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform teljes körű végrehajtásával kapcsolatban még fennálló kihívásokat; biztosítsa, hogy az EU jó példával járjon elöl azáltal, hogy erőteljes szakpolitikai intézkedéseket vezet be a nemek közötti egyenlőtlenség valamennyi megnyilvánulásának kezelésére, leküzdésére és előrejelzésére, valamint a legkülönbözőbb helyzetű nők szerepének megerősítésére;

f) ismételten hangsúlyozza, hogy az EU-nak fontos szerepet kell játszania a nemek közötti egyenlőség világszerte történő megvalósításában azáltal, hogy támogatja a partnerországokat a nemi alapú megkülönböztetés kezelésében; biztosítsa, hogy az EU jó példával járjon elöl azáltal, hogy sürgeti a fennmaradó öt tagállamot, amelyek még nem ratifikálták és nem hajtották végre az isztambuli egyezményt, hogy ezt a lehető legrövidebb időn belül tegyék meg;

g) szorgalmazza, hogy az élet minden területén mindenki számára egyenlő esélyeket biztosítsanak annak érdekében, hogy a legkülönbözőbb helyzetű nők ki tudják aknázni a bennük rejlő lehetőségeket, különösen a politikai, gazdasági, tudományos vagy kulturális döntéshozatalban, ami a jó kormányzás és a politikai döntéshozatal szempontjából is alapvető fontosságú; ebben az összefüggésben fejezze ki a nők ellen a politikában elkövetett szemiotikai erőszak elleni tiltakozást, amely fenntartja és megerősíti a nőkkel kapcsolatos

negatív sztereotípiákat, és visszatartja a fiatal nőket attól, hogy belépjenek a politikába és a közszférába;

h) hangsúlyozza, hogy a gyenge politikai vezetést, az elkötelezettség hiányát, az adathiányt, az elégtelen beruházásokat és a jogellenes mozgalmak térnyerését akadályokként azonosították; ez szükségessé teszi, hogy több nőt juttassanak vezetői pozícióba, növeljék a beruházásokat, és átfogó politikai reformokat hajtsanak végre e rendszerszintű akadályok leküzdése és a valóban egyenlő társadalom megvalósítása érdekében;

i) alkalmazza a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést valamennyi uniós szakpolitikai területen, beleértve a külső tevékenységeket is, és e tekintetben jó példával járjon elöl;

j) kötelezze el magát a folyamatos értékelés és proaktív korrekciós intézkedések mellett az EU belső és külső politikáiban a nemek közötti egyenlőség, a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése és a költségvetés-tervezés tekintetében;

k) kérje a Bizottságot, hogy fejlessze tovább és vezessen be konkrét és jól finanszírozott terveket és intézkedéseket az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak, különösen a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos céloknak a kezelése érdekében;

l) vállaljon vezető szerepet a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai területén tapasztalt visszaesés elleni globális küzdelemben;

m) sürgesse a Bizottságot, hogy fejlessze tovább és javítsa a nemek szerint szegregált adatok gyűjtését, és biztosítsa, hogy ezek az adatok hozzájáruljanak a jobb szakpolitikai döntéshozatalhoz; valamint erősítse meg a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét mind a finanszírozás, mind a kapacitás tekintetében;

n) haladéktalanul és a lehető legteljesebb mértékben hajtsa végre a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervet, és biztosítsa, hogy 2025-re a külkapcsolatokban az összes új fellépés 85%-a hozzájáruljon a nemek közötti egyenlőséghez és a nők társadalmi szerepvállalásának növeléséhez;

o) vegye tudomásul és hajtsa végre a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervről szóló, 2022. március 10-i parlamenti állásfoglalás ajánlásait, és ezáltal kezelje prioritásként a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervet az EU külső tevékenységének minden területén a nemek közötti egyenlőség transzformatív és interszekcionális megközelítése révén, mind a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv földrajzi lefedettsége és cselekvési területei, mind pedig a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése tekintetében a külső tevékenységek valamennyi területén, legyen szó a kereskedelemről, a fejlesztéspolitikáról, a humanitárius segítségnyújtásról, a biztonságról vagy olyan ágazatokról, mint az energia és a mezőgazdaság;

p) dolgozzon ki, finanszírozzon és hajtson végre olyan politikákat, amelyek csökkentik a nemek szegénységben betöltött szerepét, mind az EU-n belül, mind külső fellépések révén, kellően figyelembe véve az interszekcionális tényezőket,

többek között az életkort, a gondozási feladatokat, a fogyatékosságot, a fajt és a szexualitást;

q) kezelje a nők szegénységének rendszerszintű és alapvető okait, valamint növelje a legkülönbözőbb helyzetű nők és lányok társadalmi szerepvállalását az oktatás, a képzés, az egész életen át tartó tanulás, a megkülönböztetésmentes munkalehetőségek, a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a nem fizetett gondozás és a társadalmi felelősségek jogalkotási kezdeményezések révén történő kiegyensúlyozása, a nemi sztereotípiák elleni küzdelem és a nők mint példaképek előmozdítása révén;

r) szólítson fel további erőfeszítésekre, jogalkotásra és a meglévő intézkedések végrehajtására a női háztartási alkalmazottak jogainak biztosítása érdekében;

s) fokozza az EU belső és külső reagálását, erőforrásait és eszköztárát a nemi alapú erőszakkal – többek között a kapcsolati, szexuális, fizikai, pszichológiai és gazdasági erőszakkal – kapcsolatban, többek között a háborús övezetekben, figyelembe véve a migrációt, a prostitúciót és a szexuális kizsákmányolást;

t) biztosítsa, hogy a legkülönbözőbb helyzetű nők hozzáférjenek az egészségügyi szolgáltatásokhoz, többek között a szexuális jogok és a reproduktív egészség tekintetében, beleértve az életkornak megfelelő, szexualitással kapcsolatos és párkapcsolati oktatást, a fogamzásgátlást, a biztonságos és legális abortuszt, az anyai egészségügyi ellátást és az ápolás-gondozáson alapuló egészségügyi szolgáltatásokat;

u) szólítson fel fokozott erőfeszítésekre a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdések kezelése érdekében a zöld átállással összefüggésben, tekintettel az éghajlatváltozás nőkre és lányokra gyakorolt interszekcionális és aránytalan hatására, különösen a fejlődő országokban, megjegyezve, hogy az éghajlatváltozás hatásai nem semlegesek a nemek között;

v) támogassa és erősítse meg a nők jogait támogató civil társadalmi szervezeteket;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak, valamint tájékoztatás céljából a Bizottságnak.

MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK JEGYZÉKE, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT

Az előadó kizárólagos felelősségi körében kijelenti, hogy az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke értelmében feltüntetendő egyetlen szervezettől vagy személytől sem kapott észrevételeket.